

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Dato: 23.03.2017

Styresak: 28 / 2017

Arkivsaksnr: 2017/4129-INC

Møtedato: 18.04.2017

Tiltaksplan for studentnær oppfølging

Henvisning til bakgrunnsdokumenter:

- Universitetet i Bergen: Strategi 2016-2022 <http://www.uib.no/strategi>
- Det samfunnsvitenskapelige fakultet: Strategiplan 2016-2022 <http://www.uib.no/svf/95492/strategiplan-2016-2022>
- Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2016-2019: <http://www.uib.no/strategi/103171/handlingsplan-styrking-av-%C3%A6ringsmilj%C3%B8et>
- Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/>
- Tilstandsrapport for høyere utdanning 2016: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2016/id2498657/>

Saken gjelder:

Som ledd i oppfølgingen av strategiplanen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, gjennomførte instituttlederforum våren 2016 en analyse av styrker, svakheter, muligheter, og trusler (SWOT-analyse) innen utdanningsfeltet. Denne analysen ble fulgt opp av en kartlegging av andre semestre i bachelorprogrammene og diskusjoner i utdanningsforum og studentforum. Et notat om studentnær oppfølging ble presentert i instituttlederforum 22. november 2016 (vedlegg til saken). I møtet ble det satt ned en mindre arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å operasjonalisere tiltak for mer studentnær oppfølging med særlig siktemål å skulle redusere frafall. Arbeidsgruppen bestod av instituttleder Leif Ove Larsen, instituttleder Svein Olaf Dahl, visedekan for utdanning Knut Hidle og seksjonssjef Ingrid Christensen. Innledningsvis definerte arbeidsgruppen noen av hovedårsakene til frafall for å se på hvilket frafall hvor det vil lønne seg å legge inn innsatsen for bedre studentnær oppfølging:

- Naturlig frafall, mange tenker aldri å fullføre en grad, dette kan vi gjøre lite med.
- For mye frihet – for få leveranser. Studentene er vant med et stort leveransekrav, og klarer ikke å omstille seg til vår arbeidsmåte og disponere tiden sin.
- Faglige utfordringer, noen finner studiene for vanskelige.
- For lite tilbakemeldinger, studentene er fra videregående vant til en kontinuerlig evaluering av eget arbeid.
- Manglende tilhørighet og manglende mestring.
- Uklart hvilken relevans faget har.
- Manglende sosial integrering og fellesskapsbygging

På bakgrunn av disse ulike årsakene til frafall, definerte arbeidsgruppen noen momenter som er sentrale for å få en god gjennomføring i studieprogrammene. Disse forslagene presenteres her som tiltak for bedre gjennomføring og reduksjon av frafall ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Tiltak for bedre gjennomføring og reduksjon av frafall:

- Det er essensielt å få til en god integrering tidlig i løpet. Feltkurs, mottaksprogram, obligatoriske aktiviteter i grupper og lignende kan bidra til å skape kullfølelse. Flere fagmiljøer bør vurdere å flytte ex.phil senere i studieløpet for å få en mer fagnær introduksjon til studieprogrammene.
- Fagmiljøene bør i løpet av første semesteret sette inn tiltak for sosial integrering. Dette kan gjerne gjøres gjennom fagutvalgene. Tett og god dialog med fagutvalgene og flere incentiver for deltakelse i fagutvalgene bør iverksettes.
- For å gi studentene gode verktøy for å klare overgangen til universitetet, bør det arrangeres akademisk skrivekurs tidlig i løpet, gjerne gjennom ex-fac.
- Fagmiljøene bør innføre mer obligatoriske øvelser for å øke studieintensiteten og leveransekravet tidlig i løpet. Dette vil øke faglig mestring, samtidig som det er vanskeligere å slutte dersom man allerede har investert tid og innsats på et emne.
- Vi bør bygge studentenes selvtilit gjennom et større fokus på ferdigheter, og arbeidsrelevansen av de ferdighetene de lærer. Det er viktig å la studentene oppleve at de får konkrete ferdigheter – kommunisere, skrive, metodiske ferdigheter, analytiske ferdigheter etc, og at vi kommuniserer hvilken arbeidslivsrelevans dette har gjennom flere kanaler, ikke bare læringsutbyttebeskrivelsene.
- Det er viktig å gi studentene tilbakemeldinger på arbeid underveis, både for at de skal få vite hvordan de presterer, men også for å korrigere og lære dem hvordan vi forventer at de skal prestere på universitetsnivå.
- Det er et krav at alle fagmiljøer skal ha en mentorordning innen 2019, jmf. Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2016-2019: <http://www.uib.no/strategi/103171/handlingsplan-styrking-av-l%C3%A6ringsmilj%C3%B8et>. Medievitenskap hadde en stor øking i kandidatproduksjon i 2015, det kan tenkes at noe av årsaken til dette er mentorordningen ved instituttet.
- Vi bør kommunisere viktigheten av fullførte gradsstudier i forhold til arbeidsmarkedet. Fullførte gradsstudier er viktig i forhold til hvilken jobb man kan få, hvilket lønnsnivå man havner på etc.
- Praksis i studieprogrammene er uttrykt som en klar forventning i Meld. St. 16 (2016-2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/>. Fakultetet må utvikle flere praksistilbud til studentene for å gi dem et bilde av relevansen av utdanningen og en forsmak på hva som venter dem ved endt studieløp.
- Vi bør kommunisere allerede i mottaket hva våre forventninger til studentene er og presisere hva vi forventer av dem. Mange studenter sier de ikke visste hva som ventet dem på universitetet. Det er viktig at de har et realistisk bilde av hva universitetsstudier er så tidlig som mulig.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet ønsker å styrke studentnær oppfølging ved fakultetet med særlig siktemål å skulle redusere frafall og bedre læringsmiljøet for studentene ved fakultet. Styret slutter seg til tiltaksplanen slik den er presentert i saksforelegget.

Knut Helland
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør